

Η συμπεριφορά σε ατύχημα.(κεφ.14).

14.1 Γενικά.

Καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής σας ως οδηγός, υπάρχει ο κίνδυνος κάποια μέρα να έχετε άμεση εμπλοκή σε κάποιο ατύχημα ή να είσθε παρών σε αυτό. Και στις δυο περιπτώσεις οφείλτε να συμπεριφερθείτε ανάλογα με τις περιστάσεις (σχ. 14.1).

Ορισμένοι, μεταξύ των οδηγών, έχουν την αίσθηση του καθήκοντος ενώ άλλοι, που δεν έχουν αυτήν την αίσθηση, ενδέχεται να υποστούν σοβαρές κυρώσεις κυρίως εάν:

- Παρά την εμπλοκή τους εγκαταλείψουν το χώρο και τα θύματα του ατυχήματος.
- Δεν παράσχουν βοήθεια σε άτομα που κινδυνεύουν ή
- αρνηθούν τη μαρτυρία τους για το ατύχημα. Ο Κ.Ο.Κ., στο άρθρο 43, αναφέρεται στην πρέπουσα συμπεριφορά σε περίπτωση ατυχήματος και ειδικότερα στις υποχρεώσεις όσων εμπλέκονται, καθ' οιονδήποτε τρόπο, σε ένα ατύχημα ή είναι σε θέση να προσφέρουν βοήθεια με τη δραστηριοποίηση και τη μαρτυρία τους. Περιλαμβάνει επίσης και τις ποινές για τις διάφορες περιπτώσεις παραβάσεως αυτών των υποχρεώσεων.

14.2 Η εγκατάλειψη και ή μη παροχή βοήθειας σε άτομα που κινδυνεύουν.

α) Το αδίκημα της εγκαταλείψεως.

Σύμφωνα με τον Κ.Ο.Κ. εάν έχετε εμπλακεί σε κάποιο οδικό τροχαίο ατύχημα, από το οποίο επήλθε βλάβη σε πρόσωπα ή*ακόμα και αν προκαλέσατε απλώς μια οποιαδήποτε φθορά σε κάποιο άλλο όχημα ή στο δικό σας, πρέπει:

- Να σταματήσετε για να διαπιστώσετε τις ζημιές, χωρίς να δημιουργήσετε πρόσθετους κινδύνους στην κυκλοφορία.
- Να λάβετε τα κατάλληλα μέτρα για την ασφάλεια της κυκλοφορίας στον τόπο του ατυχήματος και, αν δεν μπορείτε, να ειδοποιήσετε για το ατύχημα την πλησιέστερη Αστυνομική Αρχή.
- Να δώσετε τα στοιχεία της ταυτότητας σας και κάθε χρήσιμη πληροφορία σχετική με το όχημα σας στα εμπλεκόμενα άτομα.
- Σε περίπτωση υλικών ζημιών, αν ο ζημιωθείς δεν είναι παρών (π.χ. σε σύγκρουση με σταθμευμένο αυτοκίνητο, μέσα στο οποίο δεν βρίσκεται ο οδηγός του), πρέπει μέσα **σε 24 ώρες** να δώσετε στον ζημιωθέντα τις πιο πάνω πληροφορίες κατά τον καταλληλότερο τρόπο ή δια του πλησιέστερου Αστυνομικού Τμήματος, το οποίο φροντίζει για την ενημέρωση αυτού που ζημιώθηκε. Εάν δεν ενεργήσετε αμέσως, διαπράττετε **το αδίκημα της εγκαταλείψεως**. Αυτό το αδίκημα τιμωρείται με φυλάκιση ενός (1) τουλάχιστον μήνα και με αφαίρεση της άδειας οδηγήσεως για 1 έως 3 μήνες.

Σε περίπτωση που από το ατύχημα επήλθε θάνατος ή σωματική βλάβη κάθε οδηγός ή άλλος που ενεπλάκη με άλλο τρόπο στο ατύχημα οφείλει να αποτρέψει οποιαδήποτε μεταβολή στον τόπο του ατυχήματος, που θα μπορούσε να δυσκολέψει το έργο της Αστυνομίας, με εξαίρεση τις ενέργειες εκείνες που αποβλέπουν στην αποκατάσταση της κυκλοφορίας που τυχόν έχει διακοπεί. Οι παραβάτες τιμωρούνται με τις ίδιες ποινές που προαναφέρθηκαν.

Σε περίπτωση που από το ατύχημα επήλθε θάνατος ή σωματική βλάβη, οφείλετε επί πλέον:

— Να προσφέρετε την αναγκαία βοήθεια και συμπαράσταση στους παθόντες.

— Να παραμείνετε στον τόπο του ατυχήματος μέχρι να αφιχθεί η Αστυνομία εκτός αν είναι αναγκαία η απομάκρυνση σας από τον τόπο του ατυχήματος, για να ειδοποιηθεί η Αστυνομία ή για την περίθαλψη των τραυματιών, μεταξύ των οποίων μπορείτε να είσθε και εσείς.

Για τη μη τήρηση των παραπάνω δύο περιπτώσεων ο παραβάτης τιμωρείται με φυλάκιση **τουλάχιστον τριών μηνών**.

Σε περίπτωση θανάτου ή βαριάς σωματικής βλάβης ή αν ο παθών περιήλθε σε κίνδυνο ζωής, που προκλήθηκε λόγω της συμπεριφοράς του παραβάτη, οι ποινές είναι φυλάκιση **τουλάχιστον 6 μηνών και αφαίρεση της άδειας οδηγήσεως για 3 έως 6 μήνες**, εκτός εάν η τιμωρία είναι βαρύτερη με άλλη διάταξη νόμου.

Σε περιπτώσεις σωματικής βλάβης, η οποία προκλήθηκε από όχημα του οποίου ο οδηγός συμμορφώθηκε με τις προαναφερόμενες και προβλεπόμενες από τον Κ.Ο.Κ. υποχρεώσεις, δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις κρατήσεως του άρθρου 419 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Οι ίδιες υποχρεώσεις και ποινές ισχύουν, συμφωνά με τον Κ.Ο.Κ., «για κάθε οδηγό ή άλλον που χρησιμοποιεί την οδό και ο οποίος ενεπλάκη με οποιονδήποτε τρόπο στο ατύχημα».

β) Η μαρτυρία.

Εάν είσθε παρόντες σε ένα τροχαίο ατύχημα με σωματικές βλάβες, οι Αστυνομικές Αρχές θα πάρουν τη μαρτυρία σας (σχ. 14.2).

Κατά τη μαρτυρία σας, οφείλετε να περιγράψετε τα γεγονότα όσο πιο αντικειμενικά και κοντά στην πραγματικότητα είναι δυνατόν.

γ) Η άρνηση παροχής βοήθειας σε άτομα που κινδυνεύουν.

Αυτή τιμωρείται με τις ποινές φυλακίσεως που προαναφέρθηκαν ή και με βάση τις διατάξεις του Ποινικού Κώδικα, που εφαρμόζονται κατ' αναλογία και στα οδικά τροχαία ατυχήματα.

14.3 Η συμπεριφορά σε ατύχημα που εμπλέκεστε.

Σε περίπτωση άμεσης εμπλοκής σας σε ατύχημα, όταν υπάρχουν μόνον **υλικές ζημιές**, οφείλετε:

— **Να ελευθερώσετε το οδόστρωμα, ώστε να μην διαταράξετε την κυκλοφορία**, να σβηστέ τον κινητήρα και να αποφασίσετε, εάν χρειάζεται, να προειδοποιήσετε τους υπόλοιπους οδηγούς για το εμπόδιο, εφ' όσον βρίσκεσθε σε επαρχιακό δρόμο ή σε αυτοκινητόδρομο. Αν έχετε μόλις διασχίσει μια καμπύλη του δρόμου ή έχετε περάσει την κορυφή ενός λόφου ή εάν είναι βράδυ, **ένα προειδοποιητικό τρίγωνο, με το οποίο, σύμφωνα με τον Κ.Ο.Κ. (άρθρο 81 παράγραφος 16), οφείλετε να είσθε εφοδιασμένοι**, θα είναι πολύ χρήσιμο για τους άλλους οδηγούς. Σε δρόμο ταχείας κυκλοφορίας ή σε αυτοκινητόδρομο τοποθετείτε το τρίγωνο σε απόσταση τουλάχιστον 100 πι από το πίσω μέρος του αυτοκινήτου σας. Σε οποιονδήποτε άλλον δρόμο εκτός κατοικημένων περιοχών πρέπει το τρίγωνο να τοποθετηθεί στα 50 ιη τουλάχιστον από το αυτοκίνητο, ενώ σε κατοικημένη περιοχή τουλάχιστον στα 20 ιη αλλά πρέπει να βεβαιωθείτε ότι έχει τοποθετηθεί σωστά ώστε να γίνει αντιληπτό εγκαίρως. Αν το ατύχημα έγινε μετά από μια στροφή του δρόμου και σε μικρή απόσταση από την έξοδο της, για να προειδοποιήσετε σωστά για το ατύχημα, πρέπει να τοποθετήσετε το τρίγωνο πριν από την καμπύλη του δρόμου. Χρησιμοποιήστε επίσης τα προειδοποιητικά φώτα έκτακτης ανάγκης (αλάρμ) του αυτοκινήτου.

— **Να ανταλλάξετε τα στοιχεία των ταυτοτήτων σας και των ασφαλειών των οχημάτων σας και κάθε χρήσιμη πληροφορία σχετική με τα οχήματα σας με τον οδηγό τον άλλον οχήματος.** Είναι ανώφελο να εκνευριστείτε και είναι προτιμότερο να κρατήσετε την -ψυχραιμία σας, για να διευθετήσετε γρήγορα αυτήν την αναγκαία τυπική υποχρέωση. Προσπαθήστε να σημειώσετε πιθανούς μάρτυρες. Στην περίπτωση που κάποιος προσφέρθηκε εθελοντικά να παραστεί ως μάρτυρας, πάρτε τα στοιχεία του. Τηλεφωνήστε στην Αστυνομία αν δείτε ότι έχετε καταγράψει τα πάντα.

Πρέπει να πάρετε τα **παρακάτω στοιχεία από τον άλλον οδηγό:**

- Όνομα, διεύθυνση και αριθμό τηλεφώνου.
- Τύπο αυτοκινήτου και αριθμό κυκλοφορίας.
- Ασφαλιστικά στοιχεία (επωνυμία της ασφαλιστικής εταιρείας που καλύπτει το όχημα, τη διεύθυνση της, τον ασφαλιστικό πράκτορα κλπ.
- Θυμηθείτε να ελέγξετε αν ο οδηγός είναι ο ιδιοκτήτης του οχήματος ή όχι. Σε περίπτωση που είναι άλλος ο ιδιοκτήτης ζητήστε τα στοιχεία του ιδιοκτήτη.

Επίσης θα πρέπει να κρατήσετε σημειώσεις για:

- Ζημιές σε οχήματα και τραυματίες.
- Οδικές και καιρικές συνθήκες την ώρα του ατυχήματος.
- Στοιχεία των άλλων οχημάτων που εμπλέκονται στο ατύχημα όπως το χρώμα, την κατάσταση, εάν φώτα ή φλας ήταν αναμμένα κλπ.
- Τα στοιχεία των αστυνομικών που ασχολήθηκαν με το ατύχημα.

Αν τύχει να έχετε μια φωτογραφική μηχανή μαζί σας, οι φωτογραφίες μπορεί να είναι χρήσιμες. Θα μπορούσατε επίσης να σχεδιάσετε ένα σχεδιάγραμμα, που να δείχνει τη διεύθυνση της πορείας των εμπλεκομένων οχημάτων, πιθανά ονόματα οδών, όρια ταχύτητας, ίχνη ολισθήσεως στο οδόστρωμα κλπ.

Αν η ασφαλιστική σας εταιρεία πρόκειται να καλύψει όλη τη δαπάνη, τότε θα σας ζητήσουν να τους δώσετε όσο περισσότερες πληροφορίες μπορείτε για το συμβάν. Στοιχεία όπως οι καιρικές συνθήκες ή εάν κάποιο άλλο όχημα έδινε σήμα την κατάλληλη στιγμή, είναι όλα κρίσιμα για τον καθορισμό του αποτελέσματος της ασφαλιστικής έρευνας. Μην ξεχνάτε ότι υπάρχουν πολλοί ελαφρυντικοί παράγοντες για να σκεφθείτε και, ανεξάρτητα του πόσο ένοχος νοιώθετε προσωπικά για το ατύχημα, μπορεί στην πραγματικότητα να μην είσθε υπαίτιος.

Ιδιαίτερη σημασία έχει να θυμάστε ότι μπορεί, λόγω του ατυχήματος, να έχετε υποστεί κάποιο σοκ. Έτσι, ακόμα και αν δεν έχετε τραυματισθεί, σκεφθείτε να πάτε στο νοσοκομείο να σας εξετάσουν.

Εάν ο άλλος οδηγός αρνείται να σας δώσει τα στοιχεία του, τότε καλέστε την Τροχαία ή την Αστυνομία Αστυνομία. Οι αστυνομικοί θα φροντίσουν να γίνει η ανταλλαγή των στοιχείων και να επισημανθεί η περιοχή του ατυχήματος. Μπορεί να χρειασθεί να κάνετε μία δήλωση στην Αστυνομία, ώστε να καταγραφεί το περιστατικό. Δεν είναι αναγκαίο να κάνετε τη δήλωση αμέσως. Μπορεί να προτιμήσετε να τη συντάξετε με προσοχή και να την καταθέσετε στο Τμήμα αργότερα. Σε αυτή την περίπτωση κρατήστε ένα αντίγραφο και το αποδεικτικό της καταθέσεως.

14.4 Η συμπεριφορά σε ατυχήματα άλλων.

α) Ποτέ πρέπει να σταματήσετε σε περίπτωση ατυχήματος.

Στις περιπτώσεις που ενώ οδηγείτε περνάτε από τον τόπο, όπου έχει σημειωθεί κάποιο ατύχημα και διαπιστώνετε ότι υπάρχει ήδη οργανωμένη βοήθεια είναι προτιμότερο να μην σταματήσετε.

Σε αντίθετη περίπτωση, δηλαδή μόλις έχει συμβεί το ατύχημα, **οφείλετε οπωσδήποτε** να σταματήσετε και να προσφέρετε βοήθεια στα θύματα. Εάν δεν το κάνετε, μπορεί να κατηγορηθείτε για άρνηση παροχής βοήθειας σε άτομο που κινδυνεύει.

Ευνόητο είναι ότι θα πρέπει να πλησιάσετε στο χώρο του ατυχήματος με μεγάλη προσοχή, ώστε να αποφύγετε την επιδείνωση της υφιστάμενης καταστάσεως και να μην διατρέξετε εσείς και οι οδηγοί των οχημάτων που σας ακολουθούν κίνδυνο από νέο ατύχημα ή από πυρκαγιά που βρίσκεται ακόμη εκτός ελέγχου.

β) Η προστασία.

Όταν είσθε παρών σε κάποιο ατύχημα, είναι ουσιαστικό να ενεργήσετε έτσι ώστε να αποφευχθεί η επιδείνωση των συνεπειών του. Για το λόγο αυτό, συμπληρώνοντας όσα ελέχθησαν στα προηγούμενα κεφάλαια αυτής της ενότητας, τονίζεται ότι θα πρέπει:

(σχ. 14.3).

- Να σταθμεύσετε το όχημα σας σε περιοχή όπου δεν θα εμποδίζει ούτε τις πρώτες βοήθειες ούτε τους υπόλοιπους χρήστες του δρόμου.
- Να διακόψετε τη λειτουργία του κινητήρα των οχημάτων που συμμετείχαν στο ατύχημα. Είναι καλύτερα να αποσυνδέσετε την μπαταρία.
- Να βεβαιωθείτε πως δεν καπνίζει κανείς, για να αποτρέψετε τον κίνδυνο πυρκαγιάς.
- Εάν είσθε εφοδιασμένοι με κάποιο πυροσβεστήρα, μπορείτε να σβήσετε την πυρκαγιά στο ξεκίνημα της.
- Να επισημάνετε τον τόπο του ατυχήματος και στις δύο κατευθύνσεις, χρησιμοποιώντας τα προειδοποιητικά τρίγωνα.

Αν υπάρχει έλλειψη προειδοποιητικών τριγώνων σηματοδότησεως (ή για επί πλέον προφύλαξη) μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τα φώτα έκτακτης ανάγκης (αλάρμ). Εάν είναι δυνατόν, πρέπει να τοποθετήσετε σε κάθε κατεύθυνση της κυκλοφορίας άτομα που να κάνουν σήμα για να επιβραδύνουν οι οδηγοί (σχ. 14.3).

Τη νύκτα, πρέπει να χρησιμοποιήσετε, **αν** έχετε, φακούς τσέπης. Φωτίστε τα οχήματα που ενεπλάκησαν στο ατύχημα με τη βοήθεια των φανών πορείας ενός άλλου οχήματος, σταθμευμένο στο ένα άκρο, κάθετα στο δρόμο.

Στην προσπάθεια σας να προστατεύσετε την κυκλοφορία, αποφύγετε να μεταβάλετε την κατάσταση του χώρου του συμβάντος και μην εξαφανίσετε τα ίχνη, που θα επιτρέψουν να αποδοθούν οι ευθύνες στους υπαίτιους του ατυχήματος.

Σελίδα 9

γ) Πρώτες ενέργειες.

Αφού έχετε σιγουρέψει την προσωπική σας ασφάλεια, πλησιάστε τους τραυματίες. Μην αρχίστε να ασχολείσθε με τον πρώτο που θα βρείτε μπροστά σας. Κατ' αρχήν κάνετε μια γρήγορη επισκόπηση του χώρου ώστε να **εντοπίσετε πόσοι υπάρχουν και που βρίσκονται. Οι πληροφορίες που χρειάζεστε σε πρώτη φάση είναι:**

- Το επίπεδο συνειδήσεως. Φωνάζτε **του**: «με ακούς, είσαι καλά;». Εάν δεν απαντήσει, τσιμπήστε τον με δύναμη ώστε να πονέσει και προσέξτε εάν αντιδράσει (μορφασμός προσώπου, κίνηση). Εάν δεν αντιδράσει προσπαθήστε να καταλάβετε εάν αναπνέει.
- Εάν υπάρχει ένα σημείο που εμφανώς αιμορραγεί (π.χ. ανοικτό τραύμα στο χέρι).
- Εάν υπάρχει τουλάχιστον ένα άτομο ικανό να συζητήσει από κάθε εμπλεκόμενο όχημα, ρωτήστε γρήγορα πόσα άτομα υπήρχαν μέσα σε κάθε όχημα, και επιβεβαιώστε το συνολικό αριθμό των τραυματιών. Δεν είναι καθόλου σπάνιο να πεθάνει ένας τραυματίας επειδή κύλησε πίσω από ένα θάμνο και ξεχάστηκε η ύπαρξη του μέσα στη γενική σύγχυση. Σημειώστε ότι η παροχή Πρώτων Βοηθειών πρέπει να ξεκινήσει μόνο αφού υπάρχει ήδη μια σαφής άποψη για την κατάσταση όλων των τραυματιών. Η βοήθεια πρέπει να αρχίσει με αυτούς των οποίων κινδυνεύει η ζωή. Μην αποπροσανατολιστείτε από τις φωνές των τραυματισμένων οι οποίοι πονούν και απαιτούν να τους βοηθήσετε.

Από τη στιγμή που υπάρχει μια γενική άποψη της καταστάσεως, οι προσπάθειες θα πρέπει να κατευθυνθούν προς όνο στόχους:

 Ειδοποίηση των Αρχών.

 Παροχή Πρώτων Βοηθειών επί τόπου σε όσους κινδυνεύει η ζωή τους.

Είναι προφανές πόσο σημαντικό είναι να υπάρχουν αρκετά χέρια βοήθειας για να μοιραστούν οι δουλειές. Εάν υπάρχει η αναγκαιότητα και η δυνατότητα, κάνετε σήμα σε διερχόμενους οδηγούς να σταματήσουν ή κινητοποιήστε παρευρισκόμενους. Το ιδανικό είναι να επωμισθεί ένας την ειδοποίηση των Αρχών, ενώ οι υπόλοιποι να μείνουν πίσω για τις Πρώτες Βοήθειες.

Στην περίπτωση που ένας εκ των παρευρισκομένων είναι γιατρός, νοσηλευτής ή άτομο ειδικά εκπαιδευμένο για την παροχή Πρώτων Βοηθειών ακολουθήστε τις οδηγίες του και αποδεχθείτε τον ως συντονιστή.

δ) Ειδοποίηση.

Σε περίπτωση ατυχήματος ο χρόνος είναι πολύτιμος. Πολλές φορές η σωτηρία μιας ανθρώπινης ζωής εξαρτάται από μερικά λεπτά.

Σημάνετε συναγερμό όσο το δυνατό γρηγορότερα, εάν είναι δυνατόν με το τηλέφωνο, διαφορετικά μέσω κάποιου διερχόμενου οδηγού. **Ο αριθμός που πρέπει να καλέσετε κατά προτεραιότητα είναι το 166, για το Κέντρο Άμεσης Βοήθειας (σχ. 14.4), εάν υπάρχουν τραυματίες. Διαφορετικά καλέστε το 199 για την Πυροσβεστική Υπηρεσία (σχ. 14.5) ή το 100 για την Αστυνομία (σχ. 14.6). Αυτοί οι αριθμοί ισχύουν για όλη την Ελλάδα.**

(σχ. 14.4),

(σχ. 14.5)

Σελίς 159-160

(σχ. 14.6).

Στις πληροφορίες που θα δώσετε στις παραπάνω Υπηρεσίες προσπαθήστε να είσθε όσο το δυνατόν πιο ακριβείς και να αναφέρετε:

- Τη φύση του ατυχήματος.
- Τον αριθμό των τραυματιών που ενεπλάκησαν στο ατύχημα, καθώς και τον αριθμό των οχημάτων (αυτοκίνητα, βαρέα οχήματα, δίκυκλα κλπ.).
- Την ακριβή τοποθεσία του ατυχήματος (εάν δεν γνωρίζετε λεπτομερώς περιγράψτε τα πιθανά σημεία εντοπισμού: κτίσματα, πινακίδες, εκτέλεση έργων κλπ.).
- Τις ιδιαίτερες συνθήκες που επικρατούν εκείνη τη στιγμή: επικίνδυνα υλικά, πυρκαγιά κλπ.

Όσο πιο πλήρεις είναι οι πληροφορίες που θα δώσετε, τόσο γρηγορότερα θα φθάσουν οι Υπηρεσίες για την άμεση επέμβαση στον τόπο και μάλιστα καλύτερα εξοπλισμένες με τα αναγκαία.

ε) Προσφορά βοήθειας.

Η γνώση Πρώτων Βοηθειών, ακόμα και μικρή, μπορεί να σώσει τη ζωή κάποιου, υπό την προϋπόθεση ότι έχετε την αυτοπεποίθηση να την χρησιμοποιήσετε και έχετε επίγνωση των ορίων των γνώσεων και των δεξιοτήτων σας. Δεν μπορείτε, για παράδειγμα, να έχετε τις εξειδικευμένες γνώσεις του προσωπικού ενός ασθενοφόρου. Συχνά, το πιο σημαντικό πράγμα που μπορείτε να κάνετε είναι να καθυστερήσετε τους τραυματίες. Αλλά μπορεί να χρειασθεί να προσφέρετε περισσότερα. **Υπάρχουν επίσης και κάποιες ενέργειες, που δεν πρέπει να κάνετε.**

— **Τι δεν πρέπει να κάνετε ποτέ σε ένα ατύχημα.**

- Να προσφέρετε ποτό σε έναν τραυματισμένο (ειδικά αλκοόλ).
- Να επιχειρήσετε να αφαιρέσετε το κράνος ενός αναίσθητου μοτοσυκλετιστή. Μπορεί να προκληθεί σοβαρή ζημιά στο λαιμό και στη σπονδυλική του στήλη.
- Να μετακινήσετε έναν τραυματισμένο και να επιχειρήσετε να τον βγάλετε από το όχημα.
- Να μεταφέρετε έναν τραυματισμένο με το δικό σας αυτοκίνητο. Φυσικά, ακόμα και ο αναίσθητος τραυματίας θα πρέπει να παραμείνει στον τόπο του ατυχήματος έως ότου να έρθει η ειδική ομάδα του ΕΚΑΒ, και σε καμιά περίπτωση να μην μεταφερθεί στο πίσω κάθισμα ενός Ι.Χ.

Σημειώσεις:

1) Αν κάποιος σοβαρός κίνδυνος απειλεί τον τραυματισμένο (όπως έκρηξη, πυρκαγιά, καθίζηση εδάφους, πνίξιμο, κίνδυνος πτώσεως σε γκρεμό) τότε μόνο μετακινήστε τον. Όμως και σε αυτήν την περίπτωση δεν πρέπει να τραβήξετε τον τραυματία από τα μέλη του. Αποφύγετε κάθε τράβηγμα της σπονδυλικής στήλης. Το **σύνολο κεφάλι-αιχένας-κορμός πρέπει να αποτελεί άκαμπτο σύνολο.**

Ο κάθε τραυματίας αντιμετωπίζεται σαν να είχε κάταγμα σπονδυλικής στήλης, ακόμα και αν ισχυρίζεται ότι δεν πονά στη μέση, ότι μπορεί και κινεί τα άκρα του κλπ. Πολλοί παραπληγικοί και τετραπληγικοί θα είχαν σωθεί εάν δεν είχαν μεταφερθεί βιαστικά και απρόσεχτα από, κατά τα άλλα, καλοπροαίρετους συμπολίτες μας, χωρίς να υπήρχε καμιά απολύτως αναγκαιότητα για την οποιαδήποτε μετακίνηση.

Πρέπει λοιπόν η μετακίνηση να γίνει με τον αιχένα και τη σπονδυλική στήλη σε ευθεία γραμμή.

Αυτός είναι ο σκοπός, και οι παρακάτω συμβουλές αποσκοπούν στο να διευκολύνουν την επίτευξη του στόχου αυτού. Οποιαδήποτε ιδέα (π.χ. μια πλατιά σανίδα κλπ.) πρόκειται να εξυπηρετήσει το σκοπό αυτό είναι αποδεκτή, αρκεί να επιτευχθεί το αποτέλεσμα.

Εάν κατά τη μεταφορά πρόκειται ο ασθενής να σηκωθεί στον αέρα, θα πρέπει να κινητοποιηθεί επαρκής αριθμός ατόμων για τη σταθεροποίηση όλων των μελών του τραυματία. Οι βοηθούντες μπορούν να πιάνουν τον ασθενή σφιχτά από τα ρούχα του (παντελόνι, μπλούζα κλπ.). Ένας οπωσδήποτε θα έχει τα χέρια του αποκλειστικά το κεφάλι του τραυματία και θα προσέχει ώστε να μην καμφθεί ο αιχένας. Προσοχή στους παχύσαρκους των οποίων η περιοχή της κοιλιάς είναι βαριά και η μέση έχει την τάση κατά τη μεταφορά να «σπάει» προς τα κάτω. Τις περιοχές αυτές να τις αναλαμβάνουν πολλά χέρια και οι πιο χειροδύναμοι.

Ο συντονισμός πρέπει να γίνει με τρόπο ώστε ο τραυματίας να μεταφερθεί σαν **ενιαία μονάδα** (μονοκόμματα). Είναι σημαντικό ένας να αναλάβει το συντονισμό της ομάδας, και να δίνει το παράγγελμα για τη μετακίνηση.

Ένας άλλος τρόπος μεταφοράς είναι με σύρσιμο από τα ρούχα, χωρίς να χάσει ο τραυματίας την επαφή του με το έδαφος. Απαιτεί λιγότερα άτομα και λιγότερη μυϊκή δύναμη. Ελάτε από τη μεριά του κεφαλιού, κρατήστε τον τραυματία από τα ρούχα και τραβήξτε τον μακριά από τον κίνδυνο, προς την κατεύθυνση της κεφαλής του. Το σύρσιμο έχει την ιδιότητα να ευθειάζει το σώμα από μόνο του.

2) Τοποθετήσετε τον τραυματισμένο σε πλάγια θέση ανάγκης (PLS). Πρέπει να είναι ξαπλωμένος στη μια πλευρά, το γόνατο να βρίσκεται πιο

•ψηλά και να είναι λυγισμένο ώστε να μην κυλήσει, το κεφάλι καλά στερεωμένο και το στόμα στραμμένο προς το έδαφος για να διευκολύνει ό,τι αποβάλλεται (οχ. 14.7),

Τι θα πρέπει να κάνετε σε ένα ατύχημα.

Ορισμένες ενέργειες σας, επιτρέπουν να παράσχετε αποτελεσματική βοήθεια στον τραυματισμένο, όπως:

Να τον ενθαρρύνετε με καθησυχαστικά **και** θερμά λόγια.

Να τον καλύψετε με κάποιο ρούχο ή καλύτερα με μια κουβέρτα (ένας τραυματισμένος είναι σε κατάσταση που κρυώνει πάντα) (οχ. 14.8).

Να βεβαιωθείτε **αν αναπνέει** σωστά. Αν όχι αφαιρέστε από το στόμα του κάθε ξένο σώμα (δόντια, σβώλους αίματος κλπ.) με το δάκτυλο διπλωμένο σαν αγκίστρι.

Να χαλαρώσετε τα ρούχα του (γιλέκο, ζώνη). Τοποθετήστε το σώμα του σε πλάγια θέση ανανήψεως (PE8). Εάν δεν αναπνέει πια καθόλου και γνωρίζετε τεχνητή αναπνοή, εφαρμόστε την μέχρι να έρθουν οι Πρώτες Βοήθειες.

Θυμηθείτε τα παρακάτω.

- Όταν βρίσκεσθε με ένα άτομο που έχει χάσει τις αισθήσεις του, το πρώτο πράγμα που πρέπει να κάνετε είναι να ελέγξετε ότι η διαδρομή της αναπνοής του είναι ελεύθερη. Γυρίστε απαλά, το κεφάλι του προς τα πίσω. Αυτό από μόνο του μπορεί να είναι αρκετό για να αρχίσει να αναπνέει ξανά. Αν αυτό δεν συμβεί, γυρίστε του το κεφάλι προς μια πλευρά (εκτός αν υποπτεύεστε κάταγμα στο λαιμό) και απομακρύνετε πιθανά εμπόδια, όπως εμετό, τσίχλα ή ψεύτικα δόντια, τεχνητή οδοντοστοιχία. Μόλις το άτομο αρχίσει να αναπνέει, τοποθετήστε το σε θέση αναπαύσεως και περιμένετε βοήθεια.
- Αν το άτομο δεν αρχίσει να αναπνέει αφού έχετε καθαρίσει την διαδρομή αναπνοής, τότε πρέπει να του κάνετε τεχνητή αναπνοή. Εφόσον η αναπνοή επανέλθει τοποθετήστε τον ξανά σε θέση αναπαύσεως.
- Ελέγξτε τον παλμό του. Αν βεβαιωθείτε ότι δεν υπάρχει παλμός, πρέπει να βοηθήσετε στην επανέναρξη της κυκλοφορίας του με ένα συνδυασμό πιέσεων στο στήθος του και τεχνητής αναπνοής. Η πίεση στην καρδιά του τραυματία, αν δεν γνωρίζετε τη σωστή τεχνική μπορεί πολύ εύκολα να προκαλέσει περισσότερη ζημιά παρά καλό.

Μπορεί να χρειασθεί να αντιμετωπίσετε και άλλους τραυματισμούς όπως αιμορραγία, εγκαύματα και σοκ.

Εάν υπάρχει **μεγάλη αιμορραγία**, σταματήστε τη με δυνατή πίεση ακριβώς επάνω στην πληγή με το πιο καθαρό διαθέσιμο ύφασμα που μπορείτε να βρείτε εκείνη τη στιγμή. Εδώ θα σας βοηθήσει το επιδεσμικό υλικό που πρέπει να έχετε στο κουτί πρώτων βοηθειών, το οποίο πρέπει να είναι πάντα διαθέσιμο στο αυτοκίνητο σας. Τα όποια υφάσματα ή γάζες εφαρμόστηκαν πρώτα και είναι σε επαφή με την πληγή, πρέπει να μείνουν επάνω έως το νοσοκομείο. Δεν επιτρέπεται να ανασηκώνονται για να δούμε την εξέλιξη της αιμορραγίας. Εάν μουσκευτούν με αίμα, θα τοποθετούνται άλλα πάνω σε αυτά, και δεν θα αντικαθίστανται. Διατηρήστε την πίεση μέχρι να φθάσει βοήθεια. Εάν το χέρι ή το πόδι δεν έχουν κατάγματα, σηκώστε τα ψηλά για να επιβραδύνετε την απώλεια του αίματος. Για τις πλείστες των περιπτώσεων, η ισχυρή τοπική πίεση αρκεί για να αναστείλει μια αιμορραγία, και να σώσει τη ζωή του τραυματία. Εάν ύστερα από αρκετή ώρα πίεσεως το τραύμα συνεχίζει να αιμορραγεί έντονα, θα πρέπει να γίνει **ίσχαιμη περίδεση** σε ύψος κεντρικότερο από το τραύμα. Η ίσχαιμη περίδεση είναι όμως επικίνδυνη εάν διατηρηθεί για πολλή ώρα διότι στερεί την αιμάτωση όλου του άκρου, το οποίο σε παρατεταμένη περίδεση κινδυνεύει με ολοκληρωτική νέκρωση και ακρωτηριασμό. Επαναλαμβάναμε ότι είναι πολύ λίγες οι περιπτώσεις που χρειάζεται πραγματικά (π.χ. πλήρης αποκοπή άκρου). Συνήθως η τοπική πίεση αρκεί. Εάν ωστόσο διαπιστώσετε ότι χρειάζεται να λάβετε τέτοια δραστικά μέτρα, τότε ακολουθήστε τους εξής κανόνες: Δέστε πάρα πολύ σφιχτά ένα μαντήλι ή οποιοδήποτε άλλο επίμηκες ύφασμα γύρω από το άκρο, κεντρικότερα του τραύματος, έτσι ώστε να πάψει να αιμορραγεί το τραύμα.

Σημειώστε την ώρα που έγινε αυτό. Εάν μπορείτε, γράψτε στο μέτωπο του ασθενούς (όσο παράξενο και αν φαίνεται) κάτι σαν: **περίδεση 16:35 σε πόδι**. Έχουν χαθεί άκρα διότι όταν ο ασθενής έφθασε σκεπασμένος στο νοσοκομείο, οι γιατροί δεν πήραν έγκαιρα είδηση την περίδεση παρά μόνο όταν το πόδι ήταν πια νεκρό. Να το επισημάνετε πολλές φορές στους τραυματιοφορείς-οδηγούς του ασθενοφόρου, στον ίδιο τον ασθενή, και σε όποιον άλλον τον συνοδεύσει.

Είναι λάθος η άποψη να λύνεται η περίδεση κάθε λίγα λεπτά για την προστασία της αιμάτωσης του άκρου. Κάθε λύσιμο θα συνοδεύεται από αθρόα αιμορραγία. Από τη στιγμή που θα μπει, η περίδεση θα πρέπει να μείνει εκεί. Εάν έχουν περάσει 2 ώρες χωρίς ο ασθενής να έχει αντιμετωπισθεί από γιατρό, μόνο από το (χρονικό) σημείο εκείνο και ύστερα, η περίδεση θα λύνεται για ένα λεπτό κάθε 15 λεπτά, με ισχυρή ταυτόχρονη πίεση στην πληγή.

Γενικά είναι μια δύσκολη τεχνική, η οποία χρειάζεται να εφαρμοσθεί πολύ σπανιότερα από όσο πιστεύεται.

- Όταν αντιμετωπίζετε *Εγκαύματα* (επιφανειακά ή όχι), ο στόχος είναι να ελαχιστοποιήσετε τον τραυματισμό και το σοκ. Φροντίστε μόνο πολύ σοβαρά εγκαύματα. Τα εγκαύματα στο λαιμό, για παράδειγμα, μπορεί να προκαλέσουν γρήγορο πρήξιμο που μπορεί να οδηγήσει σε ασφυξία. Βρέ-ξτε τις επηρεασμένες περιοχές με άφθονο κρύο νερό. Προσπαθήστε να απομακρύνετε δακτυλίδια, ρολόγια και στενά ρούχα από την επηρεασμένη περιοχή πριν αναπτυχθεί πιθανό πρήξιμο. Προστατέψτε την πληγή με κάποιο καθαρό ρούχο. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε οποιοδήποτε άλλο αβλαβές κρύο υγρό - όπως γάλα - αν δεν υπάρχει νερό.

- Αν υποψιαστείτε ότι κάποιος έχει υποστεί **σοκ**, ξαπλώστε τον κάτω, υψώστε τα πόδια του και γυρίστε το κεφάλι του στη μία πλευρά. Καθησυχάστε τον, κρατήστε τον ζεστό και μην του δώσετε τίποτα να φάει ή να πει. Περιμένετε να φθάσει το ασθενοφόρο.